

HEVES VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ügyintéző szervezeti egység:

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és

Hulladékgazdálkodási Főosztály

Természetvédelmi Osztály

Iktatószám: HE/TVO/00070-5/2026

Ügyintéző: Szabó-Erdélyi Attila

Telefonszám: +36 36 795-327

Tárgy: Az Excelsior Hegymászó Sportegyesület részére sziklamászó tevékenység végzésének, valamint fokozottan védett természeti területre történő belépés engedélyezése

HATÁROZAT

- I. Az **Excelsior Hegymászó Sportegyesület** (1033 Budapest, Szentendrei út 95.; KÜJ: 103552220; a továbbiakban: Engedélyes) részére az alábbi sziklaképződményeken, a sziklamászási sporttevékenység végzését, valamint a helyszínek megközelítése céljából a fokozottan védett természeti területekre történő belépést természetvédelmi szempontból

engedélyezem,

az alábbiak szerint:

Sziklaképződmény neve	Közigazgatási határ	EOV koordináta
Bárány-kő	Mátraszentimre	X: 707 640, Y: 285 380
Holló-kő	Pálosvörösmart	X: 721 575, Y: 276 685
Kis-Csóka-kő	Mátraszentimre	X: 707 570, Y: 285 605
Sánc a Holló-kővel szemben	Pálosvörösmart	X: 721 560, Y: 276 980
Felsőtárkányi szurdok-szikla	Felsőtárkány	X: 753 810, Y: 294 165

II. Előírások:

Általános előírások:

- A meglévő és az 1997-es Magyarország Szikláin c., valamint a 2007-es Magyarország Sziklamászó Kalauzában szereplő kiépített mászóutakon kívül további utak létesítése tilos.
- A sziklafalak **kizárólag klasszikusan, gumitalpú mászócipőben és kézzel mászhatóak.**
- A sziklamászás során **a falakon vagy azok 10 m-es körzetében lévő sziklagyepekre a kimászás, illetve az azokon történő közlekedés tilos.**
- A sziklamászás során a növényzetet, illetve a sziklaformációt maximálisan kímélő módszert kell alkalmazni. A megfelelő módszer kiválasztása érdekében előzetes egyeztetést javasunk a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: Igazgatóság) kapcsolattartójával (Bartha Attila tájegységvezető, tel.: 06-30/239-7344).

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Természetvédelmi Osztály
Cím: 3300 Eger, Szövetkezet u. 4. - Postacím: 3301 Eger, Pf.: 216. - Telefon: +36 36 795 145
KRID azonosító: 657167145 - Hivatali kapu: HEVESKHG
E-mail: zoldhatosag@heves.gov.hu – Honlap: www.kormanyhivatalok.hu

- A sziklafalakon újabb falfelületek növényzettől való megtisztítása még a mászásra engedélyezett falakon is tilos.
- Illegális sziklamászó tevékenység, illetve a kihelyezett sziklamászós információs táblák rongálásának észlelése esetén, valamint amennyiben engedélyes az engedélyezett sziklaalakzatokon veszélyeztetett természetvédelmi érték – elsősorban védett, fokozottan védett madárfaj – megjelenését, idegen szerkezet beépítését, mászóút-felújítást észlel, a mászótevékenységet haladéktalanul fel kell függeszteni, és lehetőség szerint azonnal, illetve az észlelést vagy a tudomásra jutást követő 3 napon belül, írásban értesíteni kell az Igazgatóság Kapcsolattartóját és a Heves Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Természetvédelmi Osztályát (a továbbiakban: Természetvédelmi Hatóság).
- A mászást úgy kell folytatni, hogy annak befejezését követően a területen hulladék ne maradjon.
- A 10 fő feletti csoportok jelenlétét az Igazgatóság kapcsolattartójának legalább 2 héttel korábban be kell jelenteni.
- Tilos a védett és fokozottan védett területeken táborozni, sátrazni vagy bivakolni. Táborozni az arra kijelölt helyeken lehet.
- Tilos a mászóutak kifestése nagy, feltűnő betűkkel, jelekkel.
- Tilos a sziklák közelében és a sziklagyepen tüzet gyújtani. Minden más helyszínen a tűzrakásra vonatkozó általános szabályokat kell betartani.
- A sziklaképződmények környékén a hulladék összegyűjtéséről és eltávolításáról az Engedélyesnek kell gondoskodnia.
- Jelen engedély kizárólag az Excelsior Hegymászó Sportegyesület tagjait jogosítja fenti helyszíneken sziklamászásra.
- A tagok a sziklamászás során kötelesek érvényes, fennálló tagsági viszonyukat igazoló igazolványukat maguknál tartani, azt a Természetvédelmi Őrszolgálat felszólítására bemutatni.
- Az engedélyezett sziklákon a növényzet kímélése érdekében ki kell alakítani a közvetlen visszamászás kizárólagos lehetőségét. A visszamászásnál használt konzolok számát, megjelenését, elhelyezését egyeztetni kell az Igazgatóság kapcsolattartójával.
- Engedélyes amennyiben sziklamászó út felújítását tervezi, a felújítás megkezdése előtt legalább 1 hónappal köteles az Igazgatóság kapcsolattartójával arról egyeztetni, valamint a konzultációról jegyzőkönyvet készíteni.
- A biztosítópontok kiépítése során – a biztonsági szempontokon túl – a tájéztétikai szempontokat is figyelembe kell venni. A mászóutak kiépítése, biztosítása során természetkímélő és balesetmentességet garantáló, hosszú távon felújítását nem igénylő megoldásokat kell választani, mellyel kapcsolatban konzultálni szükséges az Igazgatóság kapcsolattartójával.
- Sziklamászó tevékenységben mindenki saját felelősségre vehet részt.

Helyszín-specifikus előírások:

- **Felsőtárkányi szurdok-szila** (védett): **egészében mászható.** Miskolc felől a buszforduló utáni a menetirány szerinti jobb oldalon lévő sziklaformáció 30 m-es szakasza a fal kezdetétől az éles, jobbos kanyar előtti beszögelésig.
- **Bárány-kő** (fokozottan védett): **korlátozás nélkül mászható.** A szikla tetején lévő **sziklagyepen a közlekedés kizárólag sziklamászó tanfolyam alatt, az azon résztvevők számára, és az egyetlen, arra kijelölt ösvényen lehetséges.** A sziklát csak a meglévő, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett, a turistaútról odavezető egyetlen útvonalon lehet megközelíteni.
- **Holló-kő** (fokozottan védett): **korlátozás nélkül mászható.** A sziklát csak a meglévő, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett, a turistaútról odavezető egyetlen útvonalon lehet megközelíteni.

- **Kis-Csóka-kő** (fokozottan védett): **korlátozás nélkül mászható.** A sziklát csak a meglévő, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett, a turistaútról odavezető egyetlen útvonalon lehet megközelíteni.
 - **Sánc a Holló-kővel szemben** (védett): **korlátozás nélkül mászható.** A sziklát csak a meglévő, a sziklamászásra vonatkozó információs táblával jelzett, a turistaútról odavezető egyetlen útvonalon lehet megközelíteni.
- III. Jelen engedély **2031. december 31-ig** érvényes. Az engedély bármely pontjának be nem tartása természetvédelmi bírság kiszabását eredményezheti.
- IV. Felhívom az Engedélyes figyelmét, hogy jelen engedély egyéb engedélyek, hozzájárulások [pl.: az illetékes erdészet(ek), vadásztársaság(ok), tulajdonos(ok), vagyongazdálkodó(k), stb.] beszerzése alól nem mentesít, egyéb tevékenység végzésére (pl.: forgalom elől elzárt védett természeti területen járművel történő közlekedésre, versenyek rendezésére, rendezvények megtartására, továbbá bármilyen jóléti, vagy egyéb létesítmény elhelyezésére) nem jogosít.
- V. Felhívom a figyelmet továbbá, hogy veszélyeztetett természeti érték megjelenése esetén az Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálat a sziklamászó tevékenység időszakos korlátozását rendelheti el azokon a sziklafalakon is, amelyek mászását a Természetvédelmi Hatóság engedélyezte.
- VI. Az eljárás során eljárási költség nem merült fel.
- VII. A határozat a közléssel válik véglegessé, ellene a Miskolci Törvényszékhez címzett közigazgatási jogvita eldöntése iránti kérelmet lehet előterjeszteni a felülvizsgálni kért döntés közlésétől számított 30 napon belül keresetlevél benyújtásával. A természetes személy a keresetlevelet személyesen a Heves Vármegyei Kormányhivatalnál nyújthatja be (3300 Eger, Kossuth L. u. 9.) vagy ajánlott küldeményként postára adhatja (3301 Eger, Pf.: 216.). A digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Dáptv.) 19. §-a alapján a jogi képviselővel eljáró fél, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet, továbbá az elektronikus ügyintézészt választó természetes személy kizárólag e-Papír szolgáltatás (<https://epapir.gov.hu/>) igénybevételével nyújthatja be a keresetlevelet a Heves Vármegyei Kormányhivatal hivatali tárhelyére (rövid neve: HEVESKHG KRID azonosító: 657167145). A jogi képviselő nélkül eljáró felperes a keresetlevelet a polgári perben és a közigazgatási bírósági eljárásban alkalmazandó nyomtatványokról szóló 17/2020. (XII. 23.) IM rendeletben meghatározott nyomtatványon is előterjesztheti (<http://birosag.hu/nyomtatvany-urlopok/keresetlevel-nyomtatvanyok>).
- A keresetlevél követelményeit a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 37. §-a tartalmazza.
- A keresetlevél benyújtásának a bírság vonatkozásában halasztó hatálya van.
- Tárgyalás tartását a felperes a keresetlevélben kérheti. Ha egyik fél sem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz.
- A felet illetékfeljegyzési jog illeti meg a közigazgatási bírósági eljárásban, erre figyelemmel mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Az illetékfizetésre a bíróság kötelezése alapján kerül sor.

Indokolás

Az Engedélyes a Természetvédelmi Hatóságra 2026 január 5-én érkezett kérelmében Heves vármegye területén technikai jellegű sporttevékenység (sziklamászás) folytatásának, valamint ezzel összefüggésben fokozottan védett természeti területre történő belépés engedélyezését kérte.

A kérelemben szereplő helyszínek az alábbi országos jelentőségű védett, fokozottan védett, illetve Natura 2000 területeket érintik:

- a 137/2007. (XII. 27.) KvVM rendelettel fenntartott védettségű Mátrai Tájvédelmi Körzet országos jelentőségű védett és fokozottan védett természeti területet;
- a HUBN10006 kódszámú, „Mátra” elnevezésű különleges madárvédelmi Natura 2000 területet;
- a HUBN20049 kódszámú, „Mátrabérc-Fallóskúti-rétek” elnevezésű kiemelt jelentőségű természetmegőrzési Natura 2000 területet.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 38. § (1) bekezdés i) pontja alapján védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a közösségi és tömegsportesemények rendezéséhez, sportversenyhez, technikai jellegű sporttevékenység folytatásához.

A Tvt. 40. § (1) bekezdése alapján fokozottan védett természeti területre történő belépéshez - a jelzett turistautak és tanösvények kivételével - a természetvédelmi hatóságnak az igazgatóság szakértői véleményének figyelembevételével kiadott engedélye szükséges. A külön jogszabályok alapján erre feljogosított személyek - feladatuk ellátásához szükséges mértékben - engedély nélkül beléphetnek.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet] 9. § (2) bekezdés d) pontja alapján a védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a technikai jellegű sporttevékenység folytatásához.

Az érintett helyszíneken az alábbi, a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet (a továbbiakban: KöM rendelet) alapján védett, fokozottan védett fajok egyedei fordulnak elő:

A **Kis-Csóka-kő** sziklaformáció környékén – a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet értelmében – az alábbi közösségi jelentőségű élőhelyek találhatók meg:

- 6190 [Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)],
- 6240 (Szubpannon sztyeppék),
- 9180 (Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion*-erdői),
- 91H0 (Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel).

A Kis-Csóka-kő sziklaformáción – a KöM rendelet alapján – fokozottan védett fajok, pl. vándorsólyom (*Falco peregrinus*), bajszos sármány (*Emberiza eia*), kék pattanó (*Limoniscus violaceus*), továbbá védett fajok, pl. hegyközi cickafark (*Achillea crithmifolia*), magyar bogáncs (*Carduus collinus*), farkasboroszlán (*Daphne mezereum*), Szent László-tárnics (*Gentiana cruciata*), törpe nőszirm (*Iris pumila*), sárga kövirózsa (*Jovibarba globifera*), bársonyos kakukkszegfű (*Lychnis coronaria*), magyar perje (*Poa scabra*), leánykőkörcsin (*Pulsatilla grandis*), lisztes berkenye (*Sorbus aria*), dunai berkenye (*Sorbus danubialis*), Janka-tarsóka (*Thlaspi jankae*), mannakabóca (*Cicada orni*), fali gyík (*Podarcis muralis*), fűrészlábú szöcske (*Saga pedo*) fordulnak elő.

A **Bárány-kő** sziklaformáció környékén a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet értelmében, az alábbi közösségi jelentőségű élőhelyek találhatók meg:

- 6190 [Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)],
- 9180 (Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion-erdő*),
- 91H0 (Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel),
- 40A0 (Szubkontinentális peripannon cserjések).

A Bárány-kő sziklaképződményen az alábbi, a KöM rendelet által védett természeti értékek fordulnak elő: holló (*Covus corax*), hegyközi cickafark (*Achillea crithmifolia*), méregölő sisakvirág (*Aconitum anthora*), magyar bogáncs (*Carduus collinus*), fekete madárbers (*Cotoneaster niger*), nagyezerjófű (*Dictamnus albus*), tarka nőszirm (*Iris variegata*), sárga kövirózsa (*Jovibarba globifera*), magyar perje (*Poa scabra*), leánykökörccsin (*Pulsatilla grandis*), lisztes berkenye (*Sorbus aria*), dunai berkenye (*Sorbus danubialis*), kerti berkenye (*Sorbus domestica*), szirti gyöngyvessző (*Spiraea media*).

A Tvt. 5. § (2) bekezdése kimondja, hogy: „A természeti értékek és területek csak olyan mértékben igénybe vehetők, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.”

A Tvt. 8. § (1) bekezdése értelmében: „A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.”

A Tvt. 17. § (1) bekezdése értelmében a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni, és a (2) bekezdés alapján a természeti területek hasznosítása során figyelemmel kell lenni az élőhely típusára, jellemző vadon élő szervezetek fajgazdagságára, a biológiai sokféleség fenntartására.

A Tvt. 42. § (1) bekezdése kimondja, hogy „Tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.”

A Tvt. 43. § (1) bekezdés szerint: „Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.”

Tekintettel arra, hogy a tervezett tevékenységgel érintett területek a Natura 2000 hálózat részét képezik, a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdése alapján a kérelmet megvizsgáltam, és megállapítottam, hogy az engedélyezett tevékenység az előírások betartása mellett, a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére jelentős hatást nem gyakorol.

A sporttevékenység és annak előkészítése, a feltételek biztosítása nem károsíthatja a természetes élővilágot és a térség földtani értékeit sem a mászás gyakorlásának közvetlen helyszínén, sem a tevékenységgel összefüggésben igénybe vett helyszíneken.

A sziklaképződmények mászásra igénybe nem vett részein való tartózkodást, a visszamászás lehetőségének biztosítását a sziklagyepek növényzetének védelme érdekében írtam elő.

Védett természeti érték megjelenése esetén annak bejelentését és a sziklamászó tevékenység felfüggesztését azért írtam elő, mert e sziklákon számítani lehet elsősorban fokozottan védett madárfaj(ok) egyedeinek megjelenésére, amelyek érzékenysége miatt megtelepedésüket, fészekrakásukat az emberi jelenlét akadályozná.

A Kis-Csóka-köre vonatkozó időbeli korlátozást a területen fészkelő vándorsólyom (*Falco peregrinus*), valamint a potenciálisan előforduló további védett, fokozottan védett, illetve Natura 2000 jelölőfajok egyedei fészkelésének és költésének védelme, továbbá korábban, a területen fészkelő fajok visszatelepülése érdekében írtam elő a Tvt. 17. § (1) bekezdése, és a Tvt. 43. § (1) bekezdése alapján.

További előírásaimat a védett természeti területek és Natura 2000 területek, a területeken található védett és jelölő fajok, valamint a sziklafelszín, sziklai vegetáció védelme érdekében, a fent idézett rendelkezéseken túl, a Tvt. 19. § (1), (2) bekezdése, a 35. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján tettem.

A döntés során az Igazgatóság 588/1/2026 számú ügyféli nyilatkozatában foglaltakat figyelembe vettem, melyben a tervezett tevékenység végzését előírásokkal javasolta.

Tájékoztatom, hogy az Igazgatóság felajánlotta segítségét az érintett területeken keletkező hulladék összegyűjtésével és eltávolításával kapcsolatban.

Felhívom az Engedélyes figyelmét, hogy az Igazgatóság Őrszolgálatának tagjai, valamint a Természetvédelmi Hatóság munkatársai jogosultak az előírt feltételek betartását ellenőrizni.

Tájékoztatom az Engedélyest, hogy:

- a Tvt. 80. § (1) bekezdés e) pontja alapján, aki természetvédelmi hatósági engedélyköteles tevékenységet engedély nélkül vagy az engedély előírásaitól eltérően végez, természetvédelmi bírságot köteles fizetni;
- a Tvt. 78. § (1) bekezdése alapján a természetvédelmi hatóság korlátozhatja, felfüggesztheti vagy megtilthatja a védett természeti értéket és területet károsító vagy súlyosan veszélyeztető tevékenységeket.

A határozatot a Tvt. 38. § (1) bekezdésének i) pontja, és a 40. § (1) bekezdése alapján, a *természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében, valamint 6. § (2) bekezdésében biztosított hatáskörömben és illetékességemben eljárva, az *általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) és a 81. § (1) bekezdései szerint hoztam meg.

A határozat elleni jogorvoslati lehetőségről az Ákr. 112. §-a, 114. §-a alapján adtam tájékoztatást.

A döntés az Ákr. 82. § (1) bekezdése alapján a közléssel válik véglegessé.

A jogorvoslat lehetőségéről az Ákr. 82. § (1) bekezdése, 112. § (1) bekezdése és 114. § (1) bekezdése; a Kp. 7. § (1) bekezdés a) pontja, 12. § (1) bekezdése, 13. § (1) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 39. § (1), (2) és (6) bekezdése, 50. §-a és 77. § (1)-(2) bekezdése; a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §-a, a Dáptv. 8. § 24. pontja, 8. § 30. pontja és 19. § (1) bekezdése; a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 3/A. §-a és 4. melléklete, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. §-a, 59. § (1) bekezdése és 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján adtam tájékoztatást.

A kiadmányozási jog a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló KTM utasítás Mellékletének, valamint a kormányhivatal kiadmányozási és helyettesítési rendjéről szóló utasítás rendelkezésein alapul.

Kelt Egerben az elektronikus tanúsítvány szerint.

Ignácz Balázs, a Heves Vármegyei Kormányhivatalt vezető főispán nevében és megbízásából:

Kelemen Zoltán
főosztályvezető

Kapják: ügyintézői utasítás szerint